

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Ordonanță

pentru completarea art. XLVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, precum și pentru instituirea unor măsuri în domeniul gestionării fondurilor europene

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Programului Operațional Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027, conform regulilor de eligibilitate specifice prevăzute în acest program operațional.

Programul operațional «Capital uman» pentru perioada de programare 2014-2020

Programul operațional «Capacitate administrativă» pentru perioada de programare 2014-2020

Programul operațional «Competitivitate» pentru perioada de programare 2014-2020

Programul operațional «Infrastructură mare» pentru perioada de programare 2014-2020

2.2. Descrierea situației actuale

I. Programul Incluziune și Demnitate Socială 2021-2027, aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei C(2022) 9635 final din 14.12.2022 de aprobare a programului «Incluziune și Demnitate Socială» pentru sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională și Fondului social european Plus în cadrul obiectivului „Investiții pentru ocuparea forței de muncă și creștere economică” din România, denumit în continuare PoIDS 2021-2027, prevede un ansamblu de măsuri integrate prin care sprijină aplicarea strategiilor naționale și locale pentru a contribui în mod direct la susținerea procesului de reducere a fenomenului sărăciei și la susținerea grupurilor vulnerabile în vederea depășirii situației de excludere socială, în linie cu principiile Pilonului european privind drepturile sociale, contribuind astfel la atingerea țintelor pe care România și le-a asumat și care vor fi monitorizate în cadrul Semestrului European.

Conform Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027, în anul 2018, aproximativ 3.2 milioane de persoane se aflau în deprivare materială severă, iar obiectivul este ca până în anul 2027 să se obțină reducerea numărului acestor persoane cu cel puțin 20% față de valoarea de referință aferentă anului 2020.

Provocările inerente evoluției oricărei societăți generează adesea dezechilibre socio-economice, derivate din modificările structurale intervenite în funcționarea economiei sau în evoluția sociodemografică, aspect care impune gestionarea la nivel național a sărăciei și excluziunii sociale agravate și provocate de acestea. Aceste distorsiuni

conduc la creșterea populației expuse riscului de sărăcie, care în România rămâne una din principalele cauze de generare și adâncire a excluziunii sociale și, în egală măsură, la creșterea inegalităților existente, ceea ce reclamă un set consolidat de politici, programe și intervenții orientate către persoanele sărace și vulnerabile și către zonele sărace și marginalizate.

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2022 privind unele măsuri temporare pentru acordarea de sprijin material categoriilor de persoane aflate în situații de risc de deprivare materială și/sau risc de sărăcie extremă, suportate parțial din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestuia, aprobată prin Legea nr. 302/2023, cu modificările și completările ulterioare, a instituit măsuri temporare constând în acordarea, până la data de 31 decembrie 2023, a unui sprijin material, denumit „Sprijin pentru România”, pentru anumite categorii de persoane vulnerabile prin Programul operațional Ajutorarea persoanelor dezavantajate și prin PoIDS 2021-2027.

Prin art. XLVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, se continuă abordarea din cadrul programelor operaționale din perioada de programare 2014-2020 prin Programul operațional Ajutorarea persoanelor dezavantajate, precum și din PoIDS 2021-2027, a măsurii de sprijin care are scopul de a contribui la consolidarea coeziunii sociale și la reducerea sărăciei extreme, finanțând printre altele, sprijin material pentru alimente de bază și mese calde.

II. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 166/2022 privind unele măsuri pentru acordarea unui sprijin categoriilor de persoane vulnerabile pentru compensarea prețului la energie, suportat parțial din fonduri externe nerambursabile, cu modificările și completările ulterioare, stabilește *„măsurile pentru acordarea unui sprijin temporar aferent anului 2023 categoriilor de persoane vulnerabile, pentru a compensa prețul la energie indiferent de natura acesteia, respectiv energie electrică, energie termică furnizată în regim centralizat, gaze, butelie, butan, lemn de foc, rumeguș, cărbune, păcură, peleți, brichete, combustibili lichizi sau solizi și orice alte materiale de încălzire care pot fi utilizate la încălzirea locuințelor, precum și a unui sprijin temporar aferent anului 2024 pentru compensarea, începând cu data de 15 aprilie 2024, a costului aferent achiziției și montării unor sisteme de repartizare a costurilor cu energia termică, în imobile de tip condominiu racordate la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau dotate cu o sursă proprie locală de producere a energiei termice”*.

Astfel, măsurile luate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 166/2022, cu modificările și completările ulterioare, cea mai importantă de acest gen derulată până acum în țara noastră, cu un impact deosebit la nivelul grupurilor vulnerabile, au contribuit în mod real și direct la creșterea calității vieții lor și la diminuarea considerabilă a riscului de excluziune socială, prin asigurarea capacității persoanelor/gospodăriilor de a-și asigura serviciile energetice necesare, la costuri accesibile. În acest context și având în vedere că elementele menționate mai sus vizează interesul public, sunt o prioritate a Programului de guvernare, iar pentru a asigura îndeplinirea obiectivului asumat de evitare a riscului de deprivare materială severă, precum și riscul de sărăcire severă pentru persoanele vulnerabile vizate de actul normativ, se impune adoptarea de măsuri imediate pe calea ordonanței de guvern.

Conform prevederilor art. 5 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 166/2022, cu modificările și completările ulterioare: *„(1) Sprijinul acordat persoanelor vulnerabile pentru compensarea prețurilor la energie este în valoare nominală de 1.400 lei, poate fi utilizat până la data de 31 martie 2024 inclusiv și este acordat pe loc de consum/gospodărie vulnerabilă, în două tranșe, astfel:*

- a) 700 lei/semestru, se acordă începând cu luna februarie 2023;*
- b) 700 lei/semestru, se acordă începând cu luna septembrie 2023”*.

Art. 7 alin. (5) teza a II-a dispune faptul că din contul de sume în mandat poștal nu se pot ridica și efectua plăți în numerar, nu se pot preschimba în numerar și nici nu pot fi efectuate plăți prin serviciul de mandat poștal pentru alte destinații decât cele privind plata datoriilor față de furnizorii de energie, respectiv către societățile autorizate, pe bază de documente justificative.

La alin. (3) al art. 23 din același act normativ sunt prevăzute următoarele: „(3) *Categoriile de cheltuieli efectuate cu valoarea nominală a sprijinului pentru persoanele vulnerabile în vederea compensării prețului la energie, în perioada de valabilitate a acestuia, care nu pot fi decontate din fonduri externe nerambursabile pentru neîncadrarea în categoriile de cheltuieli eligibile, neîncadrarea în categoriile de beneficiari-țintă rămân cheltuieli definitive ale bugetului de stat*”.

2.3. Schimbări preconizate

I. În prezent, Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în calitate de autoritate contractantă, a încheiat și derulează contracte ce au ca obiect serviciile de emitere și asigurare a funcționalității suporturilor electronice pentru tichete sociale pentru produse alimentare și mese calde, în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2022, aprobată prin Legea nr. 302/2023, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, pentru beneficiarii identificați conform actului normativ menționat, prin contractele de prestări servicii încheiate au fost deja emise carduri cuprinzând tichetele sociale pentru produse alimentare și mese calde.

Având în vedere faptul că beneficiari stabiliți conform Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2022 sunt aceiași cu beneficiarii măsurii de sprijin stabilite prin art. XLVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023, cu modificările și completările ulterioare, prin prezentul act normativ se urmărește crearea posibilității de folosire a cardurilor deja emise pentru beneficiarii comuni ai celor două măsuri prin adăugarea contractelor deja încheiate.

Astfel, impactul asupra bugetului de stat este diminuat și, totodată, facilităm accesul beneficiarilor comuni la măsura de sprijin.

Propunem ca măsurile stabilite prin prezentul proiect de act normativ să fie aplicabile în anul 2024, având în vedere termenul de valabilitate a cardurilor deja emise.

În vederea utilizării eficiente a fondurilor publice și, totodată, pentru asigurarea coerenței măsurilor din perspectiva grupului țintă, se propune utilizarea tichetelor sociale pentru produse alimentare și mese calde, emise în contractele existente, pentru beneficiarii existenți și suplimentarea numărului de suporturi electronice pentru beneficiarii nou identificați, în scopul implementării măsurilor prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023, cu modificările și completările ulterioare.

Pentru anul 2024, aplicarea prevederilor art. XLVIII alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023, cu modificările și completările ulterioare, ceea ce ar presupune derularea unei noi proceduri de achiziție pentru suporturi electronice pentru toți beneficiarii sprijinului, ceea ce ar determina întârzierea aplicării măsurii.

Astfel, la art. I se propun următoarele:

- Pentru anul 2024, pentru măsura prevăzută la alin. (1) lit. a), Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, prin structura de specialitate, cu rol de beneficiar al finanțării nerambursabile pentru cheltuielile care urmează a fi decontate din fonduri europene nerambursabile implementează măsura de sprijin prin încheierea de acte adiționale la contractele de prestări servicii privind emiterea și asigurarea funcționalității suporturilor electronice pentru tichete sociale pentru produse alimentare și mese calde emise pentru implementarea măsurii prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2022 privind unele măsuri temporare pentru acordarea de sprijin material categoriilor de persoane aflate în situații de risc de deprivare materială și/sau risc de sărăcie extremă, suportate

parțial din fonduri externe nerambursabile, precum și unele măsuri de distribuire a acestuia, aprobată prin Legea nr. 302/2023, cu modificările și completările ulterioare.

- Actele adiționale prevăzute la alin. (3¹) au ca obiect atât suplimentarea numărului de carduri emise pentru beneficiarii nou identificați și alimentarea acestora, cât și alimentarea cardurilor emise pentru beneficiarii măsurii prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 63/2022, aprobată prin Legea nr. 302/2023, cu modificările și completările ulterioare, cu sumele aferente sprijinului material prevăzut la alin. (1) lit. a).

- Pentru anul 2024, în vederea implementării măsurii prevăzută la alin. (1) lit. a), Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene încheie act adițional la convenția cu Compania Națională Poșta Română- S.A. pentru etichetarea, colectarea și distribuția tichetelor sociale pe suport electronic pentru produse alimentare și mese calde, încheiată în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 63/2022, aprobată prin Legea nr. 302/2023, cu modificările și completările ulterioare, pentru etichetarea, colectarea și distribuția cardurilor noi emise conform prevederilor alin. (3²).

Prin adoptarea măsurilor propuse se obține un dublu beneficiu, astfel se diminuează impactul asupra bugetului de stat, iar beneficiarii vor avea acces imediat la fondurile dispuse prin măsura instituită prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023, cu modificările și completările ulterioare, emiterea și distribuția de noi carduri făcându-se doar pentru beneficiarii noi identificați.

II. Măsurile prevăzute la art. II din proiectul de act normativ vizează instituirea unor norme referitoare la posibilitatea ca beneficiarii prevăzuți la art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 166/2022, cu modificările și completările ulterioare, care până la data prezentei ordonanțe nu au utilizat integral sumele de pe cardul de energie valabil pentru procurarea de lemn de foc, să le poată încasa, în anul 2024, în numerar, integral, la oficiile poștale, până la data de 15 martie 2024, în termenul de valabilitate a cardurilor emise.

În vederea încasării sumei în numerar, beneficiarii de sprijin prezintă următoarele documente justificative:

- a) cardul de energie valabil la data la care se efectuează plata prin servicii de mandat poștal;
- b) actul de identitate al beneficiarului de sprijin;
- c) documentul/documentele justificativ/justificative emis/emise până la data de 15 martie 2024., cum ar fi avizul de însoțire a mărfii, factura, bonuri fiscale, prin care fac dovada că au achiziționat material lemnos pentru încălzire care este utilizat la locul de consum, prin înscrierea acestuia pe documentele justificative și dovada achitării acestora către furnizorul de lemn de foc;
- d) în situația în care beneficiarul cardului de energie are alt domiciliu sau altă reședință decât cel/cea care este înscris/ înscrisă pe cardul de energie, contractul privind furnizarea materialului lemnos la domiciliu sau reședință împreună cu declarația pe propria răspundere că utilizează sprijinul pentru compensarea prețului la energie la adresa unde locuiește.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2. Impactul social

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul

3.4. Impactul macroeconomic						
3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici						
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat						
Nu este cazul						
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri						
Nu este cazul						
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător						
Nu este cazul						
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării						
Nu este cazul						
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile						
Nu este cazul						
3.9. Alte informații						
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
(iii) sume primite de la UE/alti donatori în contul platilor efectuate si prefinantari						
b) bugete locale						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat						
(i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri Se va menționa natura acestora						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						

a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
(iii) transferuri către instituții publice						
(iv) proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile (FEN) postaderare						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
i) cheltuieli de personal						
ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli Se va menționa natura acestora						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						

4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:

a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

Nu este cazul

4.8. Alte informații

Utilizarea acelorași suporturi electronice pentru tichete sociale pentru produse alimentare și mese calde reprezintă o economie la bugetul de stat, prin diminuarea sumelor necesare emiterii și distribuirii acestora.   Sumele necesare emiterii și distribuirii suporturilor electronice pentru tichete sociale pentru produse alimentare și mese calde pentru beneficiarii noi se regăsesc în bugetul de stat aprobat.
Secțiunea a 5-a   Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare
5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice   Nu este cazul
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE   5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE   5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE   Nu este cazul
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Nu este cazul
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate   Nu este cazul
5.6. Alte informații
Secțiunea a 6-a   Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate   Nu este cazul
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative: Nu este cazul
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative   Nu este cazul
6.5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ   b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării   c) Consiliul Economic și Social

d) Consiliul Concurenței

e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr.

6.6. Alte informații

Departamentul pentru Relația cu Parlamentul a comunicat Avizul nr. privind încadrarea în domeniile în care Guvernul este abilitat să emită ordonanțe.

Au fost solicitate puncte de vedere de la: Curtea de Conturi a României, Autoritatea de Audit din cadrul Curții de Conturi a României, Consiliul Concurenței și Agenția Națională pentru Achiziții Publice.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ respectă prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, și a fost publicat în dezbateri publice pe pagina de internet a Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene la data de 19.01.2024.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Secțiunea a 8-a

Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul

8.2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiect **de Ordonanță a Guvernului pentru completarea art. XLVIII din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice, pentru consolidare fiscală, combaterea evaziunii fiscale, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, precum și pentru instituirea unor măsuri în domeniul gestionării fondurilor europene** care, în forma prezentată, a fost avizat de ministerele interesate și de Consiliul Legislativ și pe care îl supunem spre adoptare.

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

Adrian CÂCIU

AVIZAT:

VICEPRIM-MINISTRU,

Marian NEACȘU

MINISTRUL JUSTIȚIEI,

Alina - Ștefania GORGHIU